

Łódź, dnia 16 marca 2021 roku

Pani
Renata Kaczmarkiewicz
Wójt Gminy Kluki

WK-602/13/2021

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 2137) informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Kluki¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z 2019 i 2020 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; zadłużenia; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych i budżetowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały przede wszystkim z nieprzestrzegania przepisów, ich wadliwej interpretacji i niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie uregulowań wewnętrznych

Dokumentacja opisującą przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, wymagała aktualizacji w związku z tym, iż została ustalona w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 3 listopada – 23 grudnia 2020 roku. Protokół podpisany został w dniu 29 stycznia 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które przestało obowiązywać z dniem 1 stycznia 2018 roku i zostało zastąpione przez rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342). Ponadto, niektóre uregulowania wewnętrzne jednostki w podstawie ich wydania odwoływały się do nieobowiązującej już ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, czy też §109 nieobowiązującego Statutu Gminy Kluki z dnia 17 marca 2003 roku - uchwała Rady Gminy Kluki nr 8/IV/2003. Kierownik jednostki na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217) ma obowiązek zarówno ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, jak również zobowiązany jest do jej aktualizacji.

W zakresie ewidencji księgowej

1. Nieprawidłowo ujmowano środki z Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych - na koncie 133 - Rachunek budżetu, w księgach organu. Zgodnie z art.122 ust. 8 - 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 910 ze zm.) - dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Środki, o których mowa są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego a wojewoda otrzymane środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy. Środki z Funduszu Pracy otrzymywane za pośrednictwem wojewody na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników nie stanowią dochodów budżetu gminy. Zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zm.) - środki z Funduszu Pracy przeznacza się na dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o systemie oświaty, stanowią zatem wydatek Funduszu, stąd właściwym kontem do ewidencji tych środków jest konto 139 - Inne rachunki bankowe.
2. Na dzień 31 grudnia 2019 roku istniały salda na kontach księgowych 130-1-2 i 130-1-6. Środki pieniężne gromadzone na wydzielonych rachunkach bankowych innych niż rachunki bieżące, w tym rachunkach specjalnego przeznaczenia, winny być ewidencjonowane na koncie 139, które może wykazywać saldo Wn, oznaczające stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych. Rachunek bankowy tworzony na potrzeby podzielonej płatności nie jest rachunkiem bieżącym jednostki.
3. Nieprawidłowo prowadzono ewidencję środków otrzymanych z Funduszu Dróg Samorządowych. W 2019 roku Gmina Kluki otrzymała dofinansowanie z Funduszu na podstawie umów zawartych z Wojewodą Łódzkim:

- nr 89/II/2019 z dnia 17 września 2019 roku na zadanie „Przebudowa Drogi Gminnej G6 w miejscowości Bożydar” w kwocie 658.225,00 zł (65% kosztów kwalifikowalnych),
- nr 91/II/2019 z dnia 17 września 2019 roku na zadanie „Budowa Drogi Wewnętrznej Roździn – Drzyzdówki - Strzyżewice” w kwocie 254.130,00 zł (65% kosztów kwalifikowalnych).

W obydwu umowach wskazano rachunek bankowy dedykowany do obsługi zadania dofinansowanego z Funduszu Dróg Samorządowych, który został przypisany do odpowiedniego konta 130, co było pośrednim powodem istnienia salda na dzień 31 grudnia 2019 roku z tytułu odsetek od zgromadzonych środków. W ewidencji organu utworzono konto księgowo 133-1-8, gdzie na podstawie dowodów PK dokonano ewidencji środków przekazanych z Funduszu Dróg Samorządowych Wn133-1-8/Ma224-4, Wn 224-4/901 oraz przekazania tych środków na wydatki Wn223-1/Ma133-1-8. Wszystkie operacje zostały zaewidencjonowane na podstawie jednego dowodu PK 27/2019 z dnia 21 stycznia 2020 roku pod datą 31 grudnia 2019 roku. Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Dróg Samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1430 ze zm.) - wnioskodawca, któremu zostało udzielone dofinansowanie, jest obowiązany do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Z treści natomiast wskazanych wyżej umów z Wojewodą Łódzkim wynikało, że Wojewoda środki na realizację zadania przekazuje, na wyodrębniony przez Beneficjenta rachunek bankowy (dedykowany wyłącznie dla obsługi środków Funduszu Dróg Samorządowych). Gmina Kluki posiadała odrębny rachunek bankowy dla organu (Gmina) i odrębne rachunki bieżące jednostki (Urząd Gminy). Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że środki z Funduszu Dróg Samorządowych winny wpływać na wyodrębniony rachunek organu z klasyfikacją budżetową a następnie winny zostać przekazane na wydatki do jednostki realizującej zadanie (Urząd Gminy) na wyodrębniony rachunek bankowy, co wyeliminowałoby saldo z tytułu kapitalizacji odsetek na rachunku bankowym jednostki i pozwoliło zachować prawidłowy sposób ewidencji na koncie księgowym 133 - tj. z wykluczeniem ewidencji na podstawie dowodu PK. Zgodnie z treścią opisu zasad funkcjonowania konta 133 zawartym w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

4. Jednostka dokonywała ewidencji zwrotu, przez jednostki budżetowe, środków niewykorzystanych na wydatki, stosując zapis ujemny, co jak wynikało z wyjaśnień pracowników dokonywano w celu zachowania czystości obrotów na kontach 133 i 223. Ponadto stwierdzono na koncie 133 liczne księgowania na podstawie dowodów PK. Analizując zapisy operacji na koncie 133 stwierdzono, że na 31 grudnia 2019 roku saldo konta 133 było zgodne z saldem na rachunku bankowym budżetu ale w związku z dokonywaniem licznych księgowania na podstawie dowodów PK obroty konta księgowego

różniły się od obrotów rachunku bankowego. Konsekwencją wskazanego wyżej sposobu ewidencji zwrotu środków przez jednostki były ujemne salda i obroty na dzień 31 grudnia 2019 roku na koncie księgowym 133-1-2. Zasada zachowania czystości obrotów dotyczy konta 130. Ewidencji na koncie 133 dokonuje się na podstawie dowodów bankowych. Zgodnie z zasadami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. W razie stwierdzenia błędu w dokumencie bankowym sumy księguje się zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240, jako "sumy do wyjaśnienia". Różnicę tę wyksięguje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu. Saldo Wn konta 133 oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu, a saldo Ma konta 133 - kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu.

5. Stwierdzono przypadki niezgodności salda rachunku bankowego dochodów z odpowiednim saldem księgowym konta 130 (0,31 zł) oraz rachunku bankowego wydatków z odpowiednim saldem księgowym konta 130 (18 zł), co naruszało zasady wynikające z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie wskazano, że zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych. Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że stosowana technika księgowości ma zapewnić możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędnych danych do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych określonych w odrębnych przepisach. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów. W trakcie czynności kontrolnych pracownicy merytorycznie złożyli wyjaśnienia z treści których wynikało, że wskazane nieprawidłowości zostały wyjaśnione a zapisy księgowe doprowadzone do zgodności.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

1. Stwierdzono przypadki ujęcia faktur w grudniu niezgodnie z zasadami przyjętymi w polityce rachunkowości, tj. faktur doręczonych do Urzędu Gminy po dniu 8 stycznia następnego roku, które zgodnie z przyjętymi zasadami winny zostać zaewidencjonowane do następnego okresu sprawozdawczego.
2. Stwierdzono przypadek nieterminowego uregulowania zobowiązania, co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305), zgodnie z

którym - wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

3. Pod datą 31 grudnia 2019 roku ujęto fakturę nr 1/2020 z dnia 23 stycznia 2020 roku (data sprzedaży 23 stycznia 2020 roku) – kwota 5.070,00 zł, która dotyczyła zapłaty za opracowanie Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Kluki na lata 2020-2023, zgodnie z umową nr IN.272.10.2019 z dnia 29 kwietnia 2019 roku oraz aneksem nr 1, 2 i 3. Protokół zdawczo-odbiorczy został sporządzony dnia 13 stycznia 2020 roku. Usługa została zrealizowana, co potwierdzał protokół zdawczo-odbiorczy w styczniu 2020 roku, zatem ujęcie faktury wystawionej w styczniu (data sprzedaż styczeń 2020 roku) pod datą 31 grudnia 2019 roku stanowiło naruszenie art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Powyższe w konsekwencji spowodowało wykazanie zobowiązań roku 2019 w zawyżonej kwocie w sprawozdaniu Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych oraz w bilansie Urzędu za rok 2019.

W zakresie dokumentowania operacji kasowych

1. Zakup towarów/usług ewidencjonowano – Wn405/Ma234, Wn243/Ma101, jako koszt i wydatek na podstawie faktury. Faktury/rachunki dokumentujące zakup towarów i usług są odrębnymi dowodami księgowymi, które podlegają ewidencji. Faktury i rachunki są podstawą dokonania wypłaty – ale nie stanowią dowodu kasowego. W przypadku dokumentowania operacji wydatkowych dowodem takim jest dowód KW- kasa wypłaci. W konsekwencji fakturę nr F00017o111900941600U z dnia 20 listopada 2019 roku ujęto w ewidencji w niewłaściwym okresie sprawozdawczym, tj. w grudniu zamiast prawidłowo w listopadzie, tym samym naruszając art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z treścią art. 40 ustawy o finansach publicznych, sposób ewidencji powinien zapewnić ujęcie wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków. Zatem w pierwszej kolejności jednostka winna przypisać zobowiązanie w dacie kiedy powstało, a następnie zewidencjonować jego zapłatę przy użyciu kont rozrachunkowych zespołu 2. Tym samym, naruszono również wymogi wynikające z art. 14 ustawy o rachunkowości, w myśl którego - dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Zgodnie z ewidencją księgową faktury/rachunki ujmowane były także na koncie 998 - Zaangażowanie, czego nie odnotowano na dowodzie księgowym (dekretacja). Ponadto, dekretacja Wn405/Ma234 sugeruje istnienie rozrachunków z pracownikami, które powinny również zostać właściwie udokumentowane poprzez wystawienia wniosku o zaliczkę a wtedy przedłożona faktura dokumentująca poniesiony wydatek stanowić będzie załącznik do rozliczenia zaliczki. W sytuacji opisanej wyżej brak było dowodów dokumentujących rozrachunki z pracownikami.
2. Wypłatę zaliczki i zwrot zaliczki dokumentował odpowiednio: dowód - wniosek o udzielenie zaliczki i dowód – rozliczenia zaliczki. Wskazane dowody nie są dowodami kasowymi, stanowią podstawę wystawienia odpowiednio dowodu KW i KP. Zgodnie z zasadą wynikającą z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości - zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach

rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. W art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości wskazano, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym a podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz wieloletniej prognozy finansowej

1. Stwierdzono, że zaplanowana w budżecie na rok 2020 kwota rozchodów nie wynikała z obowiązującej umowy w sprawie zaciągnięcia pożyczki. Gmina Kluki posiadała zadłużenie na koniec 2019 roku w kwocie 127.924,64 zł wynikające z umowy pożyczki nr 401/OW/P/2017 zawartej w dniu 16 października 2017 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (zmienionej aneksami : nr 1 z dnia 7 grudnia 2017 roku, nr 2 z dnia 28 grudnia 2017 roku, nr 3 z dnia 18 czerwca 2018 roku, nr 4 z dnia 17 września 2018 roku, nr 5 z dnia 14 marca 2019 roku, oraz nr 6 z dnia 26 sierpnia 2019 roku). Jak wynikało ze wskazanych dokumentów pożyczkę zaciągnięto w kwocie 479.717,40 zł, z czego do spłaty w 2020 rok pozostała kwota 127.924,64 zł. Zatem nie było uzasadnienia do planowania rozchodów w budżecie 2020 roku w kwocie 500.000,00 zł ponieważ jednostka posiadała zadłużenie w kwocie mniejszej niż zaplanowane rozchody. Ponadto, Gmina Kluki w dniu 29 czerwca 2020 roku zawarła aneks nr 7 do ww. umowy pożyczki, którym zmieniono termin spłaty pożyczki z dnia 10 października 2020 roku na dzień 31 stycznia 2021 roku. Wartość zaplanowanych rozchodów przypadających do spłaty w danym roku budżetowym jest czynnikiem istotnym z punktu widzenia realności wieloletniej prognozy finansowej. Planowane rozchody danego roku budżetowego wpływają na kształt relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dlatego określanie ich realnej wartości jest konieczne dla monitorowania wskaźnika spłaty zobowiązań.
2. W uchwale budżetowej na 2020 rok ustalono limit zobowiązań z tytułu kredytów do kwoty 2 038 000,00 zł, z przeznaczeniem na: sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu do wysokości 800.000,00 zł, sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 1.200.000,00 zł oraz z tytułu wydatków na obsługę długu w kwocie 38.000,00 zł. Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90. Przepisy ww. ustawy nie wyodrębniają limitu na koszty obsługi długu. Koszty te winny zostać uwzględnione w ramach limitu (limitów) ustalonych na podstawie art. 212 ust.1 pkt 6 ww. ustawy.

W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych

1. Stwierdzono nieprawidłową ewidencję odpisu należności z tytułu podatku od nieruchomości:

- podatnik (...) ³ w dniu 1 lipca 2020 roku dokonał sprzedaży przedsiębiorstwa innemu podmiotowi (...) ⁴ oraz złożył korektę deklaracji w zakresie podatku od nieruchomości za 2020 rok w dniu 12 sierpnia 2020 roku. Organ podatkowy na karcie kontowej podatnika (...) ⁵ pod datą 12 sierpnia 2020 roku dokonał odpisu należności z tytułu podatku na podstawie złożonej korekty Wn221-01-1/Ma720 (-);
- na koncie podatkowym podatnika o nr (...) ⁶ w dniu 19 września 2019 roku na podstawie decyzji zmieniającej wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego z dnia 26 lipca 2019 roku dokonano odpisu podatku Wn221-2-2/Ma720 znakiem minus (-).

Zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208 poz. 1375) oraz postanowieniami planu kont, przyjętego przez jednostkę zarządzeniem nr 0/0151/111/10 z dnia 30 grudnia 2010 roku - odpis należności z tytułu podatku ewidencjonuje się na stronie Ma konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych, w korespondencji ze stroną Wn konta 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych.

2. Podatnik nr (...) ⁷ zadeklarował do opodatkowania w formie łącznego zobowiązania pieniężnego powierzchnię 10,2500 ha znajdującą się na działkach o numerach: (...) ⁸. Z przedłożonego wypisu z ewidencji gruntów i budynków wynikało, że podatnik był właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 14,6700 ha sklasyfikowanego jako LS V i VI na działkach o numerach: (...) ⁹, zajmujących powierzchnię 10,5000 ha oraz

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

współwłaścicielem działek o numerach (...) ¹⁰, zajmujących powierzchnię 4,1700 ha. Działki we współwłasności stanowią odrębny przedmiot opodatkowania i zostały opodatkowane pod numerami kont podatkowym (...) ¹¹. Różnica pomiędzy powierzchnią wynikającą ze złożonych informacji a danymi z ewidencji gruntów i budynków dla działek będących własnością podatnika wynosiła 0,2500 ha i dotyczyła działki nr (...) ¹², która nie została wykazana w złożonych przez podatnika informacjach. Stwierdzono, że przedmiotową działkę podatnik nabył w dniu 17 lutego 2020 roku, aktem notarialnym Rep. A 668/2020 i nie złożył korekty informacji podatkowej. Powierzchnia 0,2500 ha nie została zgłoszona do opodatkowania. Informacja o nabyciu przez podatnika ww. działki wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 24 lutego 2020 roku. Z powyższego wynikało, że podatnik nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), a organ podatkowy pomimo wiedzy o nabyciu działki nie wezwał podatnika do złożenia korekty informacji na 2020 rok. Zgodnie z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.) - organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. Z przedłożonej dokumentacji wynikało również, że działka nr (...) ¹³, oraz działki o numerach (...) ¹⁴ były objęte koncesją wydaną w dniu 29 września 2014 roku przez Starostę Powiatu Bełchatowskiego nr OS.6522.1.4.2014 na rzecz poprzedniego właściciela działki (...) ¹⁵. W dniu 30 marca 2015 roku została wydana decyzja Starosty Bełchatowskiego Nr OS

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

6122.1.2015 o rekultywacji dla gruntu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Zarzeczce I” o powierzchni 19.424 m² w kierunku leśnym ze wskazaniem, że zakończenie rekultywacji musi nastąpić w terminie 5 lat od zaprzestania działalności wydobywczej. Zarówno koncesja, jak i decyzja w sprawie rekultywacji, były wydane na poprzedniego właściciela ww. działek.

3. Stwierdzono przypadek zastosowania nieprawidłowej stawki podatku od środków transportowych. Podatnik zadeklarował na 2020 rok dla pojazdu (naczepa, 3 osie, DMCP-35t, DMCZP 40 ton, zawieszanie pneumatyczne) stawkę podatku w wysokości 1.227,00 zł. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Nr 76/XV/2019 z dnia 26 listopada 2019 roku w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych - dla naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów 40 ton i 3 osie, stawka wynosiła 1.008,00 zł. Organ podatkowy nie dokonał weryfikacji złożonej deklaracji w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, do czego był zobowiązany na podstawie art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
4. Stwierdzono, że dla środków transportowych o numerach rejestracyjnych wymienionych w protokole kontroli dopuszczalna masa całkowita pojazdu (DMCP) oraz dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów (DMCZP) została wpisana w deklaracjach podatku od środków transportowych za 2019 i 2020 rok w takich samych wartościach jaka widnieje w poz. F.2 dowodów rejestracyjnych dla ww. środków transportowych, a określa ona maksymalną masę całkowitą tych środków transportowych a nie zespołu pojazdów. Zgodnie z art. 8 pkt 5 i 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatkiem od środków transportowych objęte są przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego oraz przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego. W przypadku przyczepy i naczepy w dowodzie rejestracyjnym w poz. F.3 nie są wypełnione dane w zakresie dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów. **Zatem aby prawidłowo zastosować odpowiednią stawkę podatku dla ww. środków transportowych należy określić dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów. Na dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów składają się masa własna ciągnika siodłowego/ciągnika balastowego plus dopuszczalna masa całkowita naczepy lub przyczepy.** Zatem wpisanie przez podatnika w złożonych deklaracjach dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów w takiej samej wielkości jak DMC samej przyczepy lub naczepy spowodowało zastosowanie nieprawidłowych stawek podatku od tych środków transportowych w deklaracjach podatku za 2019 i 2020 rok dla omawianych pojazdów.
5. Stwierdzono, że podatnik posiadający pojazdy o numerach EL.... i EL... nie ujął ich w deklaracji na podatek od środków transportowych na 2020 rok. Do złożonej deklaracji nie dołączono dokumentów dotyczących ww. środków transportowych, jak również w okresie od dnia 29 marca 2019 roku (tj. daty złożenia deklaracji za 2019 rok) do dnia 14 sierpnia 2020 roku (tj. złożenia deklaracji za 2020 rok) nie wpłynęły żadne informacje w zakresie zbycia,

czasowego wycofania z ruchu ww. środków transportowych, wyrejestrowania czy też zezłomowania pojazdów. W trakcie czynności kontrolnych RIO inspektorom przedstawiono skany dokumentów - tj. faktura nr C1/12/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie sprzedaży środka transportowego o numerach rejestracyjnych EL..., oraz decyzja nr PJR.DC/.6274.2020.PS Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 17 stycznia 2020 roku dotycząca wyrejestrowania środka transportowego EL... Z przedłożonych dokumentów wynikało, że środek transportowy o numerach rejestracyjnych EL... został wyrejestrowany dopiero w dniu 17 stycznia 2020 roku i winien zostać ujęty w deklaracji dotyczącej podatku od środków transportowych za 2020 rok i zadeklarowany do opodatkowania za 1 miesiąc w wysokości 75,50 zł.

6. Na karcie kontowej podatnika - osoby prawnej zaewidencjonowano operację w dacie 8 maja 2020 roku w wysokości 1.495,00 zł w klasyfikacji 756/75615/034 jako wpłata opłaty skarbowej za wydanie zaświadczenia. Z ustnych wyjaśnień złożonych przez inspektora księgowości podatkowej, wynikało że zaewidencjonowana na karcie kontowej wpłata została nieprawidłowo opisana. Z przedstawionego wyciągu bankowego nr 90 z dnia 8 maja 2020 roku wynikało, że dokonana wpłata dotyczyła I raty podatku od środków transportowych za 2020 rok. Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

W zakresie dochodów z majątku gminy

1. Stwierdzono, że cztery umowy najmu lokali użytkowych zostały zawarte z naruszeniem art. 35 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1b i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 65 ze zm.). Z treści wskazanych przepisów wynika, iż właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach właściwego urzędu. Sporządzenie wykazu nieruchomości jest realizacją zasady jawności w procesie gospodarowania nieruchomościami. Sporządzenie wykazu jest warunkiem koniecznym, który umożliwia wprowadzenie danej nieruchomości lub jej części do obrotu.
2. Stwierdzono, że pomimo zawarcia w umowach najmu klauzul waloryzacyjnych nie dokonywano waloryzacji wysokości czynszów wynikających z zawartych umów.
3. Rada Gminy Kluki nie podjęła uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej, w związku z powyższym nie stwierdzono dochodów z powyższego tytułu. Zgodnie z art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami - stawki opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. Rada Gminy Kluki nie wywiązała się z ustawowego obowiązku i nie określiła stawek opłaty adiacenckiej. Nieustalenie ich jest naruszeniem wskazanych przepisów, a ustalenie jej w stawce „0” jest próbą ominięcia

wskazanych wyżej unormowań, co potwierdza wyrok NSA I SA 2293/02 z dnia 14 stycznia 2003 roku. Ustawodawca w przypadku opłaty adiacenckiej wyznaczył jedynie górne granice stawek przedmiotowej opłaty, zatem rada gminy może swobodnie kształtować jej wielkość w ramach ustawowych granic wyrażając tym zapotrzebowanie na dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

W zakresie wydatków inwestycyjnych

1. W postępowaniu dotyczącym zadania „Przebudowa dróg wewnętrznej na terenie Gminy Kluki w 2019 roku w zakresie :

1. Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Żar dz.357;354 (152.02mb);
2. Przebudowa drogi gminnej G6 Kaszewice – Bożydar z przebudową zjazdów (II etap 196,5mb);
3. Przebudowa drogi gminnej G6Kaszewice – Bożydar (III etap)”,

w terminie składania ofert (tj. do dnia 27 września 2019 roku) wraz z formularzem ofertowym, wymaganymi oświadczeniami oraz kosztorysem ofertowym, wykonawca złożył również oświadczenie z datą 27 września 2019 roku o przynależności do grupy kapitałowej wskazując, że nie należy do grupy kapitałowej z wykonawcami którzy złożyli oferty w postępowaniu. Opisane oświadczenie należało złożyć zamawiającemu - zgodnie z art. 24 ust. 11 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.) - w terminie 3 dni od dnia zamieszczenia przez zamawiającego na stronie internetowej informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych. Wcześniej wykonawca nie powinien posiadać wiedzy o innych uczestnikach postępowania.

2. Stwierdzono, że umowę na „Przebudowę drogi gminnej G6 w miejscowości Bożydar” zawarto z wykonawcą na inny zakres robót w zakresie części 2 zadania niż ten wskazany w ogłoszeniu o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W ogłoszeniu o zamówieniu na zadanie „Przebudowa dróg wewnętrznej na terenie Gminy Kluki w 2019 roku ...” opis przedmiotu zamówienia brzmiał następująco: 2. Przebudowa drogi gminnej G6 Kaszewice – Bożydar z przebudową zjazdów (II etap 196,5mb) polegająca na wykonaniu: jezdni o szerokości 5,00 m nawierzchni bitumicznej i pobocza obustronnego o szerokości 0,75m **w tym 0,5 m tłuczniowego**. 3. Przebudowa drogi gminnej G6 Kaszewice – Bożydar (III etap) polegająca na wykonaniu jezdni o szerokości 5,00m nawierzchni bitumicznej i pobocza obustronnego o szerokości 0,75 m **w tym, 0,5m tłuczniowego**.

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia opis przedmiotu zamówienia brzmiał dla wskazanych części następująco: 2. Przebudowa drogi gminnej G6 Kaszewice – Bożydar z przebudową zjazdów (II etap 196,5mb) na odcinku (km 1:676 – km1:1872,5); polegająca na wykonaniu jezdni o szerokości 5,00m nawierzchni bitumicznej i pobocza obustronnego o szerokości 0,75 m. 3. Przebudowa drogi gminnej G6 Kaszewice – Bożydar **z przebudową zjazdów** (III etap) polegająca na wykonaniu: jezdni o szerokości 5,00 m nawierzchni bitumicznej i pobocza obustronnego o szerokości 0,75 m.

Na stronie BIP Gminy Kluki opublikowano przedmiary robót dla części 2 i 3. Przedmiar dla części 2 zawierał ręczne **wykreślenie zjazdów** i zmienione wartości dotyczące jezdni i pozostałych robót. Data opracowania przedmiaru to **28 luty 2015 roku**. Nie wskazano na opublikowanym przedmiarze osoby odpowiedzialnej za wykreślenia i daty tych wykreśleń. Przedmiar jako adres inwestycji wskazywał oprócz działki nr 227/5, **również działki nr 2421 i nr 226/8**. Z treści protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego (pkt 5) wynikało, że „...wartość zamówienia została ustalona w marcu i październiku 2019 roku na podstawie kosztorysu inwestorskiego”. Inspektorom kontroli nie przedstawiono żadnego kosztorysu z datą październik 2019 roku. Przedstawiony inspektorom kontroli kosztorys inwestorski części 2 z datą opracowania marzec 2019 roku zawierał przedmiar robót z wartościami różniącymi się od opublikowanych i zawierał wartości parametrów dotyczące zjazdów, a ponadto jako adres inwestycji została wskazana działka nr 227/5. Przedmiar robót części II opublikowany na stronie internetowej BIP Gminy Kluki w poz. 1 wskazywał „Roboty pomiarowe przy liniowych robotach ziemnych – trasa dróg w terenie równinnym” po wykreśleniu 0,120 km, co wskazuje, że inwestycja dotyczyć ma realizacji na 120 m a nie na 195,5 m. Pozostałe wartości odpowiednio odnosiły się do 120 m po wykreśleniu. Niespójne zapisy w dokumentacji przetargowej mogą wprowadzać w błąd potencjalnych wykonawców, a to może naruszać zasadę uczciwej konkurencji. Ogłoszenie o zamówieniu jest zwykle pierwszym dokumentem, na podstawie którego wykonawca decyduje czy jest w stanie spełnić wymogi zamawiającego i dostarczyć przedmiot zamówienia w wymaganym terminie. Ponadto opisane rozbieżności w dokumentacji świadczyły o braku staranności i rzetelności w zakresie przygotowania dokumentacji przetargowej. Wykonawca do oferty załączył kosztorys w oparciu o opublikowane na stronie BIP Urzędu Gminy przedmiary. W konsekwencji stwierdzono, że zawarto umowę na inny zakres robót w zakresie części 2 niż ten wskazany w ogłoszeniu o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

3. W dniu 20 lipca 2020 roku wystawiono dowód OTI – zwiększenie wartości środka trwałego na kwotę 1.032.303,85 zł, na podstawie którego zwiększono wartość środka trwałego „Droga gminna G6 w m-ci Bożydar – Żar nr drogi 101154E – dł 956 m. nawierzchnia bitumiczna” – protokół odbioru robót z dnia 23 grudnia 2019 roku. Zgodnie z treścią art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zatem dowód OTI winien zostać wystawiony w tym samym miesiącu, w którym inwestycja została zakończona (protokół odbioru robót z dnia 23 grudnia 2019 roku) a został on wystawiony dopiero drugim półroczu 2020 roku i w konsekwencji zwiększenie wartości środka trwałego wprowadzono do ewidencji z naruszeniem zasady wynikającej ze wskazanego art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości.

W zakresie inwentaryzacji

1. Na arkuszu spisu z natury nr 003695 dokonano spisu z natury przedmiotów o nazwie „zagospodarowanie terenu w Strzyżewie” oraz „zagospodarowanie

terenu w Ścichawie”, kompleks boisk przy ZS w Klukach, boisko w Klukach. Zinventaryzowanie środków trwałych zidentyfikowanych we wskazany sposób świadczyło o nieprawidłowościach w zakresie ewidencji środków trwałych. Do ewidencji środków trwałych przyjmuje się pojedynczy obiekt majątku trwałego powstały również w wyniku poniesionych nakładów (kosztów) w związku z realizacją inwestycji, który w dniu przyjęcia na stan spełnia definicję środka trwałego - art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości.

2. Na arkuszu spisu z natury nr 003669 dokonano spisu oleju opałowego, którego stan nie był zgodny z załączonym do arkusza „Raportem miesięcznym przychodów i rozchodów z obrotów zużycia oleju opałowego w ośrodku zdrowia w Klukach za miesiąc grudzień 2019 roku”.
3. Na arkuszu spisu z natury nr 003643 spisano takie przedmioty jak: kanalizacja wraz z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Kluki, zbiornik na ścieki kanalizacja Kluki, oczyszczalnia ścieków Eco-line przy blokach w Klukach; na arkuszu spisu z natury nr 003698 spisano: zbiornik retencyjny w Klukach, zbiornik p. poż. w Klukach; na arkuszu spisu z natury nr 003753 spisano takie przedmioty jak: most w Żarze, most na granicy miejscowości Strzyżewice – Janów, co świadczyło o dokonaniu inwentaryzacji środków trwałych z naruszeniem zasad wskazanych w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości z treści którego wynika, że inwentaryzacji środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony dokonuje się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.
4. W „Rozliczeniu inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2019 roku (konta 010, 013, 016, 020, 030, 080, 310)” wskazano, że wartości niematerialne i prawne-konto 020 – zostały spisane z natury a posiadane przez Gminę udziały – konto 030 – zostały zinventaryzowane metodą potwierdzenia salda, co naruszało zasady wskazane w art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Inwentaryzację wartości niematerialnych i prawnych, jak również udziałów w spółkach kapitałowych, przeprowadza się drogą weryfikacji poprzez porównanie danych znajdujących się w księgach rachunkowych z danymi wynikającymi z innych dokumentów.
5. Wskazany w „Rozliczeniu inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2019 roku (konta 010, 013, 016, 020, 030, 080, 310)” stan wg ewidencji księgowej kont 011 i 310, na dzień 31 grudnia 2019 roku, nie zgadzał się z saldami odpowiednich kont wynikającymi z zestawienia obrotów i sald kont księgowych Urzędu na dzień 31 grudnia 2019 roku:
 - konto 011 wg „Rozliczenia ...” - 41.109.987,89 zł a wg zestawienia obrotów i sald – 41.088.987,89 zł;
 - Konto 310 wg „Rozliczenia ...” - 40.264,06 zł a wg zestawienia obrotów i sald – 39.298,06 zł,
6. Z „Protokołu Komisji Inwentaryzacyjnej sporządzonego na zakończenie rocznej inwentaryzacji aktywów i pasywów w Urzędzie Gminy w Klukach za rok 2019” wynikało, że: *„...przeprowadzona została inwentaryzacja: drogą spisu z natury środków trwałych, pozostałych środków trwałych, w terminie od 13.12.2019 – 21.02.2020 roku materiałów znajdujących się w magazynie do remontu, magazynie paliw i OC, składników majątku jednostki – Urzędu Gminy w Klukach ...”*.

Zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości - termin i częstotliwość inwentaryzacji, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację: składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4 - rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku.

7. Z przedstawionych do kontroli dokumentów wynikało, że wszystkie należności zinwentaryzowano metodą weryfikacji. Na dzień 31 grudnia 2019 roku zaległości z tytułu czynszu wyniosły 5.114,72 zł (w tym odsetki) i dotyczyły takich podmiotów jak: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Orange Polska Spółka Akcyjna, Poczta Polska S.A. Region Pionu Infrastruktury w Łodzi, Polkomtel Infrastruktura Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o. o. Należności od tych podmiotów powinny zostać zinwentaryzowane drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów, stosownie do reguł wskazanych w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

W zakresie rozliczenie dochodów wykonanych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wydatkami wykonanymi na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Stwierdzono, że Gmina Kluki planowała deficyt w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2018-2020. Zgodnie z art. 6r ust. 1 i 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1439) - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2-2b wskazanego artykułu wyszczególniono koszty które należy pokryć z pobranych opłat. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogą również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki w kolejnym roku (latach). Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności (jak również deficytu w zakresie wykonania dochodów i wydatków). Mając powyższe na uwadze niezbędne jest podejmowanie czynności w celu zbilansowania omawianych dochodów i wydatków.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w Klukach w zakresie wskazanym szczegółowo w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Wójt o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dokonać aktualizacji dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z wymogiem określonym w art. 10 ust.2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
2. Ujmować środki z Funduszu Pracy, przeznaczone na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych, na koncie 139 – Inne rachunki bankowe - w księgach rachunkowych jednostki/Urzędu Gminy.
3. Zapewnić prowadzenie ewidencji na kontach 133 (organ) i 130 (jednostka) z zachowaniem zasad wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Zapewnić prawidłową ewidencję środków otrzymywanych z Funduszu Dróg Samorządowych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
5. Przestrzegać przyjętych w jednostce zasad ewidencjonowania w księgach rachunkowych dowodów księgowych w odpowiednich okresach sprawozdawczych.
6. Zapewnić ponoszenie wydatków w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
7. Zapewnić bieżące wprowadzanie do ksiąg rachunkowych wszystkich zdarzeń gospodarczych występujących w danym okresie sprawozdawczym, zgodnie z wymogiem określonym w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. Ujmować w ewidencji księgowej wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków.
9. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych Rzeczypospolitej Polskiej, w w zakresie prowadzenia właściwej ewidencji operacji gotówkowych na kontach zespołu 1.
10. Zapewnić planowanie rozchodów w budżecie na podstawie harmonogramu spłat wynikającego z zawartych umów w sprawie kredytów i pożyczek, wypełniając wymóg realistyczności wieloletniej prognozy finansowej wynikający z art. 226 ust.1 ustawy o finansach publicznych.
11. Zapewnić ustalanie w uchwale budżetowej limitu zobowiązań zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

12. Dokonywać przypisów i odpisów należności budżetowych zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
13. W uzasadnionych stanach faktycznych wzywać podatników do składania deklaracji lub ich korekt, w ramach kompetencji organu podatkowego wynikającej z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
14. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w szczególności w zakresie gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej związanej z wydobywaniem kopalin i następnie objętych rekultywacją.
15. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji na podatek od środków transportowych i podatek od nieruchomości, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
16. Dokonywać zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
17. Zapewnić przestrzeganie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w zakresie sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem.
18. Dokonywać waloryzacji wysokości czynszów najmu zgodnie z postanowieniami wynikającymi z zawartych umów.
19. Podjąć czynności zmierzające do podjęcia przez Radę Gminy uchwał w sprawie określenia stawek opłaty adiacenckiej, na podstawie art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
20. Zapewnić staranne i rzetelne przygotowywanie dokumentacji opisującej przedmiot zamówienia publicznego na roboty budowlane. Zgodnie z art. 99 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2019 ze zm.) - przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.
21. Zapewnić przeprowadzania inwentaryzacji z zachowaniem zasad wynikających z art. 26 ustawy o rachunkowości, w szczególności dostosować właściwe metody inwentaryzacji do poszczególnych rodzajów aktywów i pasywów.
22. Podejmować czynności mające na celu zbilansowanie dochodów i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Wójt o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Kluki.
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kluki.
3. aa.